

PREGLED OTROKOVEGA RAZVOJA PO STAROSTI

	18 mesecev - 2 let	2-3 let	3-4 let	4-5 let	5-6 let
Gibalni razvoj	<p>Samostojno hodi. Teče. Počepne, vstane, sede na stol. Ob pomoči odraslega sonožno poskakuje. Brčne žogo brez izgube ravnotežja. Spušča se po stopnicah, če ga držimo za roko. Vzpenja se po stopnicah brez opore. Ko hodi, prenaša predmete. Prepogne se in pobere igračo. Odpira vrata.</p> <p>FINA MOTORIKA: Meče predmete, ne zmore vreči v zeleno smer. Razvija se ročnost in pogosteje uporablja dominantno roko. 4-6 predmetov postavi drug na drugega. Kotali žogo, valj. Čečkanje je bolj kontrolirano, močno pritiska. Obrača liste slikanice. Niza kroglice na vrvico. Sam je z žlico.</p>	<p>Meče žogo in jo ujame z obema, iztegnjenima rokama. Spušča se po stopnicah brez držanja za oporo, eno stopnico za drugo. Sonožno poskakuje. Hodi po prstih in petah. Preskoči manjšo oviro. Nekaj časa stoji na eni nogi. Teče stabilno in hitro. Brca veliko žogo.</p> <p>FINA MOTORIKA: Gradi stolp iz osmih kock. Navija igrače s ključem. Obrača strani v knjigi. Samostojno je. Nese kozarec s tekočino, ne da bi veliko polil. Razporeja oblike v skupine. Reže s škarjami, nenatančno. Rad se igra z glino, stiska, kotali. Pobira majhne predmete. Zlaga kocke v niz. Oponaša risanje vodoravne in navpične črte, križa. Preriše krog. Umije in zbrise roke, ščetka zobe.</p>	<p>Hodi po ravni črti, z eno nogo pred drugo, z razširjenimi rokami. Koraka v ritmu glasbe. Skoči iz druge stopnice. Pleza po lestvi. V teku brčne žogo. Vozi tricikel. Preskoči oviro, visoko 12 cm.</p> <p>FINA MOTORIKA: Ulovi veliko žogo z obema rokama. Preriše krog in kvadrat. Nariše človeka – glavonožca. Prepogne papir po diagonalni. Reže papir s škarjami. Vrže obroč na palico. Svinčnik drži tako, da loči palec od ostalih prstov. Preriše nekaj tiskanih črk. Sam si umiva roke in obraz.</p>	<p>V teku menja smer. Poskakuje po eni nogi. Stoji na prstih. Pleza po lestvi. Teče, starta, se ustavi.</p> <p>FINA MOTORIKA: Riše človeka. Sam se obleče. S škarjami reže po krivih črtah. Loči težje od lažjega. Barva risbe. Prerisuje trikotnik. Riše hišo, drevo, človeško figuro (tri do šest podrobnosti), risba je prepoznavna. Napreduje v nadzovanju rok. Z obema rokama ulovi majhno žogo. Prerisuje različne predmete, enostavne črke. Na vrvico niza majhne kroglice. Pri dejavnostih, vezanih na koordinacijo oko-roka, postaja bolj točen (npr. udarjanje po žeblju). Sam si umiva roke in obraz.</p>	<p>Skače po eni nogi. Obvlada igre z žogo. Vozi kolo. Hodi nazaj. Skloni se do tal, ne da bi upognil kolena. Hodi po gredi. Preskakuje kolebnico.</p> <p>FINA MOTORIKA: Šiva z iglo. Navija nit na tulec. S palcem se dotakne vseh prstov. Reže in lepi enostavne oblike iz papirja. Dela pahljajo iz papirja. Zaveže vezalke. Uporablja šilček. Z eno roko naredi kroglico iz papirja. Prerisuje geometrijske like in druge simbole. Striže s škarjami po črti.</p>
Zaznavni in spoznavni razvoj	<p>Najde predmet, ki jih najprej skrijemo nekam, nato drugam. Sledi preprostim navodilom: »Daj punčki jesti«. Predmete razvršča v skladu z navodili. Po navodilih vzame predmet iz kupa ostalih stvari. Ponovi enostavne dejavnosti, npr. božanje medveda. Pokaže osnovne dele telesa na sebi ali na punčki. Like poskuša vstaviti v model. Poimenuje predmete na sliki, ki jih pozna. Začne se igrati simbolno (npr. pije iz lončka, ki je prazen). Popravi narobe obrnjeno fotografijo. Sam si ogleduje slikanico. Na zahtevo izloči en predmet iz množice. Združuje identične oblike in barve v določene skupine. Opazuje pot žogice, gre in jo pobere. Imenuje eno barvo.</p>	<p>Razvršča predmete glede na funkcijo, barvo, velikost. Vstavlja like v ploščo. Prepozna predmete na fotografiji, jih imenuje. Postavlja vprašanja kdo, kdaj, kje, zakaj. Začenja razvijati prostorsko predstavo. Prepozna podrobnosti na fotografiji. Prepozna sebe na fotografiji. Razlikuje hladno od toplega. Nauči se gesto »bravo, še enkrat«. Razlikuje in razvršča velike in male predmete. Razporedi identične oblike in barve v ustrezne skupine. Zapomni si in izvrši tri zadane naloge. Razmišlja o enostavnih odnosih (večje-manjše, krajše-daljše...). Pozorno poslušaj krajše zgodbe in rad gleda knjige. Prevladuje simbolna igra.</p>	<p>Uči se z opazovanjem, spraševanjem. Imenuje štiri barve. Prešteva štiri predmete v vrsti. Ponovi zaporedje treh do štirih števil. Ponovi poved iz šestih besed. Sestavi sliko iz dveh delov. Nadaljuje nedokončano zaporedje. Zapomni si zaporedje navodil. Gradi enostavne konstrukcije iz kock. Razlikuje in prepozna zvoke in glasove. Razvršča žetone po barvi ali velikosti. Ustrezno razvršča osem različnih oblik. Opazi manjkajoče podrobnosti na risbi. Razume odnos med delom in celoto. Sestavi sestavljanke iz dvanajstih delov. Prepozna predmete po otipu, brez gledanja. Razvršča logične naloge po dveh lastnostih (»Poišči rdeči krog«). Rešuje preproste problemske situacije.</p>	<p>Z enostavnimi načrti in zemljevidi si pomaga, da sestavi določen model. Dlje časa je lahko osredotočen na določeno aktivnost. Sestavi sliko iz več delov. Razlikuje med vzorci. Dopolni vzorec. Nadaljuje zaporedje. Pozna večino barv. Iz kock gradi zahtevnejše konstrukcije. Povezuje časovno zaporedje dogodkov. Iz skupine desetih predmetov odšteje štiri predmete. Razvršča logične naloge po treh lastnostih (»Daj mi veliki rdeči krog«). Orientira se v času (dan-noč, jutro-poldne večer, zdaj-prej-pozneje)</p>	<p>Ve, katera roka je leva in katera desna. Izvrši tri naloge, ki mu jih zastavimo hkrati. Grupira predmete na osnovi več kriterijev. Sestavi serijo predmetov po velikosti. Identificira predmete glede na specifično pozicijo v seriji (npr. prvi, drugi, zadnji). Glasno šteje do 20 in več. Prepozna števila od 1-10. Oblikuje pojme vezane na količino, dimenzijo (manjši, krajši, enako, manj kot,...). Prepozna in identificira denar. Povezuje uro z dnevnim življenjem.</p>

PREGLED OTROKOVEGA RAZVOJA PO STAROSTI

	1-2 let	2-3 let	3-4 let	4-5 let	5-6 let
Čustveni in socialni razvoj	<p>Začenja povezovati vzroke in posledice. Ne predvideva nevarnosti. Hitro menjava pozitivna in negativna čustva. Strah ga je ob odsotnosti bližnjih oseb, vendar je separacijska anksioznost vse manj pogosta. Ponavlja aktivnosti, v katerih uživa. Odzove se na izražanje čustev odraslega (začetek empatije). Izkazuje kljubovalnost, trmo. Začetek vzporedne igre, igra se ob vrstnikih. Izraža ljubosumje. Igra se z vrstniki in poznanimi osebami. Izraža zanimanje za skupinske dejavnosti in druge otroke. Rad se igra igro pretvarjanja. Je zelo radoveden. Gleda in posnema igro drugih otrok. Potreba po neodvisnosti narašča, vztraja, da bi stvari naredil sam. zelo pogost odgovor je »ne«.</p>	<p>Otrok začne svojo igro deliti z vrstniki. Težko deli igrače z drugimi, zato so pogoste bitke za igrače. Prevladuje vzporedna igra. Pogosta je simbolna igra, igra pretvarjanja, igra vlog. Samostojno obleče nekatera oblačila. Je z vilico. Uživa, ko odraslim pomaga pri opravih. Sodeluje pri skupinskih igrah. Vživlja se v čustvene položaje druge osebe. Pove svoje ime, spol in starost. Uporablja vljudnostne izraze. Poskuša pospraviti svoje igrače, skrbi zanje, se vznemiri, če se poškodujejo. Dobi napade besa, če ga omejujemo, onemogočimo pri aktivnosti. Kaže naklonjenost do mlajših otrok. približno 10 min. Sedi in posluša zgodbo.</p>	<p>Prevladuje simbolna ali domišljajska igra. Pripoveduje o sebi in dejavnostih, že izraža svoje misli in čustva. Kontrolira izločanje. Čustveno se naveže na ljudi. Pri igri sodeluje z vrstniki, veseli se sodelovanja. Pri igri uporablja domišljijo in sposobnost pretvarjanja. Upošteva enostavna pravila iger. Posluša pravljice. Samostojno se pripravi na spanje. Začne se zavedati čustev drugih ljudi, vendar zmore razmišljati le o enem vidiku problema. Samoiniciativno pozdravlja odrasle. Pojav čustev: sramu, zavisti, upanje in ponosa.</p>	<p>Začne sklepati prijateljstva. Pripravi mizo. Vključuje se v pogovore z odraslimi. Sposoben je odložiti zadovoljitev potrebe. Strah ga je teme in domišljajskih bitij. Sodeluje z ostalimi v skupini. Deli stvari z drugimi in počaka, da je na vrsti. Izraža agresivnost, zato da bi dosegel cilj. Pri igri z ostalimi otroki igra različne vloge. Raje se igra z otroki enakega spola. Izkazuje interes za spolne organe. Na stvari je zmožen pogledati iz vidika drugega. Popolnoma obvladuje toaleta. Strah ga je teme in domišljajskih bitij. Hitro menja razpoloženje, rad pretirava, ima domišljajske prijatelje. Ponosen je na stvari, ki jih opravi.</p>	<p>Uporablja pribor. Pokaže zaščitniško vedenje do mlajših otrok. Upošteva pravila igre z vrstniki. Prepoznava občutke ljubezni, besa, straha in razočaranja. Strah ga je nadnaravnih bitij. Rad ima družbo otrok, pogosto ima enega ali dva »posebna« prijatelja. Pripravljen je deliti igrače z drugimi, igra je sodelovalna. Sodeluje v skupnih igrah, nalogah in dejavnostih. Pogosto sledi usmeritvam in navodilom odraslih. Ima večjo kontrolo nad svojimi čustvi, manj je nihanja čustev. Rad se šali. Željan je novega, zato pogosto postavlja vprašanja.</p>
Govorni razvoj	<p>Govori 50-300 besed, poimenuje vse v družinskem okolju. Izpolni preproste zahteve. Sledi enostavnim navodilom, kot npr. »Daj mami skodelico.« Razume preprosta vprašanja. Razume osnovna navodila. V knjigi z znanimi slikanicami pokaže imenovano sliko. Uporablja besedo »še« za nadaljevanje zelene dejavnosti. Posnema oglašanje domačih živali. Pomaha v pozdrav. Pokima in odkima, kadar je to primerno. Ponavlja besede. Uporablja geste. Sebe pogosto poimenuje z »mi«. Sprašuje »kaj je to, zakaj«. Rad posluša zgodbe o sebi in družini. Gleda knjige, poimenuje poznane predmete. Poje.</p>	<p>Tvori večbesedne povedi. Uporablja zaimke: moj, mene, jaz, itd. Razume predloge: v, nad, med, pod. Razume daljša navodila. Postavlja vprašanja »Kaj je to?«, »Kdo je to?«, »Kako?«, »Zakaj?«. Odgovarja na enostavna vprašanja. Govori o poznanih stvareh, dogodkih, ljudeh. Pove svoje ime in s prsti pokaže, koliko je star. Uporablja nikalnici »nočem« in »ne bom«. Pri igri se pogovarja s sabo in z igračami. Zaključuje zadnji zlog ali besedo znane pesmice. Recitira krajše verze, pesmi. Razume vprašanja »Kaj leti, skače, plava...?«, »Kaj delamo s tem?«. Razume pojme velik in majhen. Domačim je njegov govor večinoma razumljiv. Besednjak raste (300-1000 besed.)</p>	<p>Opisuje dejavnosti, ki ji vidi na sliki. Hitro usvaja slovnična pravila. Besede povezuje v pravilno zaporedje. Pravilno izraža nikalne in vprašalne povedi. Uporablja pretekli čas. Opiše uporabo vsakdanjih predmetov. Nenehno postavlja vprašanja. Razume dve povezani navodili. Razume preprosta vprašanja o prebrani zgodbi. Zna povedati ime in priimek. Zna povedati kratko zgodbo in preprosto pesmico. Veliko govori in sprašuje. Njegov govor je vedno bolj razumljiv drugim ljudem.</p>	<p>Govor je razumljiv, težave se lahko pojavijo pri izreki daljših besed in glasov (sičniki, šumniki, L, R). Uporablja pretekli in prihodnji čas. Opisuje predmete. Pripoveduje kratke zgodbe. Razume predloga za – pred. Sam pripoveduje zgodbo ob risbah. Prepozna nekaj črk abecede. Odgovarja na preprosta vprašanja »Kaj je to in iz česa je narejeno?«, »Kdaj? Zakaj? Kako?«. Uporablja lokacijske predloge. Pripoveduje sestavljanje povedi. Govor je 95% razumljiv. Zna povedati ime, priimek, tel. številko staršev, recitira in poje enostavne pesmi. Prepozna več napisanih besed, napiše svoje ime.</p>	<p>Stavki so slovnično vedno bolj pravilni. Razvije osnovno strukturo govora. Pripoveduje tako, da ga ostali razumejo. Besednjak se zelo poveča (1500 in več besed). Pravilno izgovarja vse glasove (občasno so še nepravilni sičniki, šumniki, glasova L in R). Njegov govor je popolnoma razumljiv. Razvija predbralne in predpisalne spretnosti ter metajezikovno zavedanje. Ob slikah pove znano zgodbo. Pove ime kraja, kjer živi, rojstni datum, imena staršev. pogovarja se po telefonu.</p>

PREGLED OTROKOVEGA RAZVOJA PO STAROSTI